

Oorlog vooral een politiek signaal in richting van Teheran

Trouw 11 augustus 2006

Na een maand oorlogvoeren is Israël's militaire strategie duidelijk. Maar wat zijn de politieke doelstellingen die ermee moeten worden bereikt? De militaire aanpak is tamelijk klassiek en doet denken aan die van Allied Force, de oorlog om Kosovo van 1999 en die van de beginfase van Iraqi Freedom, de oorlog tegen Irak die in 2003 begon.

De luchtmacht staat centraal. Het is een bombardementsoorlog tegen verschillende doelwitcategorieën, zoals dat in het militaire jargon heet. Ten eerste is er de infrastructuur van Hezbollah: leiders, hoofdkwartieren, commandoposten, wapenopslagplaatsen en individuele zware wapens, zoals de khaibar-raket voor de lange afstand.

De tweede categorie is de infrastructuur van Libanon zelf. De vernietiging van bruggen en wegen is officieel bedoeld om de bewegingsvrijheid van de vijand aan banden te leggen en de aanvoer van versterkingen, materieel en wapens te vertragen. Met datzelfde doel blokkeerde de marine havens en aanvoerlijnen over zee.

De derde categorie zijn de vijandelijke strijders zelf. De luchtmacht bombardeert milities en landstrijdkrachten worden ingezet om het zuiden van Libanon te bezetten. Daardoor kunnen de katjoesja-raketten voor de korte afstand niet worden afgevuurd en worden guerrilla's uit het zuiden verdreven. Dit klinkt logisch en lijkt de officiële politieke doelstellingen te ondersteunen. „Ik heb het Israëlische leger opgedragen alles te doen wat nodig is om Hezbollah te vernietigen”, zei premier Olmert bijna een maand geleden. Even later voegde hij eraan toe dat Israël aan het begin van een politiek proces staat dat zal eindigen 'met een staakt-het-vuren onder totaal verschillende omstandigheden dan voorheen'. „Elke extra dag is er een die de macht van deze wrede vijand verder ondermijnt”, constateerde hij. Generaal Shucki Shacher wist zeker dat de kracht van Hezbollah 'dag na dag afneemt'.

Het is de gebruikelijke retoriek van politici en generaals die ten strijde trekken. Maar is de vernietiging van Hezbollah echt het belangrijkste doel? Dat blijft uiteraard gissen, maar een belangrijke hint is de gekozen militaire strategie zelf. Deze aanpak voldoet eigenlijk nooit als de tegenstander een guerrillabeweging of terroristische organisatie is. Dat hebben we gezien in Vietnam, Somalië, de Balkan, Irak en Afghanistan. Zware wapens zoals de khaibar-raketten zijn met jachtvliegtuigen wel te vernietigen, maar kleine groepen strijders met hun mobiele katjoesja-raketten niet. Wil Israël echt succesvol zijn, dan moet heel Libanon met landstrijdkrachten worden bezet en dient de luchtmacht vooral ter ondersteuning van eenheden op de grond. Maar daarvoor ontbreken de troepen en steun in de wereld.

Het resultaat van de gekozen aanpak is enorme destructie, die Hezbollah nauwelijks verzwakt, maar Libanon wel verwoest. Deze destructie heeft Israël veel kritiek opgeleverd, maar juist de ogenschijnlijke omvang en zinloosheid ervan lijken een verklaring voor de echte doelstellingen.

Het heeft er alle schijn van dat hier een indirecte oorlog tegen Iran wordt gevoerd en dat bewuste, grootschalige destructie vooral een politiek signaal is in de richting van Teheran.

Zo geredeneerd is de boodschap duidelijk: als Iran zijn pogingen niet stopt de regio te domineren, niet afziet van de daarvoor noodzakelijke kernwapens en niet stopt Israël te bedreigen, zal Israël niet aarzelen ook fors geweld tegen Iran te gebruiken. Zo geredeneerd, dreigt Israël Iran door middel van grootschalig geweld en destructie in Libanon indirect met een kernwapenoorlog.

Ver gezocht? Ik kan anders niet verklaren waarom Israëlische strategen kiezen voor een strategie die vooral resulteert in veel lijden en Hezbollah's positie mogelijk versterkt. Bovendien is dit weliswaar cynisch, maar volstrekt logisch strategisch denken. Dat kan worden verwacht van een land dat vindt dat het door Iran in zijn voortbestaan wordt bedreigd.

Rob de Wijk